

KUSTBON

== Veckotidning för svenskarna i Estland. ==

Tredje årg. No 2.	Prenumerationspris. 1 månad Mk. 1:30 helt år " 18:— I Sverige 1 månad Kr. 0:50 helt år " 6:— I Finland 1 månad Fmk. 1:— helt år " 12:—	Utgives av Svenska Folkförbundet i Reval alla onsdagar. Ansvarig redaktör: N. Blees. Redaktionens adress: Riddargatan 3, Reval.	Annonspris. 30 penni pr. mm. I Sverige 10 öre pr. mm. I Finland 20 penni pr. mm. För annons, som står 10 och mera gng, räknas 20% rabatt.	14 jan. 1920.

Om svenskarnas rättigheter.

Som bekant existerar det sedan början av augusti 1919 vid Republikens Bildningsministerium en svensk kulturavdelning eller folksekretariat. Detta svenska ämbetsverk förutses i den hittills gällande tillfälliga grundlagen, antagen av konstituanten den 4 juni 1919. I nämnda lags § 18 anm. 2 läses följande angående folkminoriteterna: „För skyddande av de lokala folkminoriteternas kulturintressen skapas vid Bildningsministeriet kulturavdelningar, vars chefer (folksekreterare) på förslag av folkminoriteternas organisationer tillsätts av den republikanska regeringen. I frågor, däri avdelningsscheferna (folksekreterarna) icke samtycka med bildningsministerns beslut, ha de rättighet uppträda som referenter i republikanska regeringen (regeringssammanträden).“ Folksekreterarens åligganden, som mest höra till det inre politiska, äro därför att se till, att svenska nationalitetens rättigheter som statens medborgare i fråga om kultur och bildning icke missbrukas, att vår nation åtnjöte samma förmåner vid underhåll av skolväsen och bildningsanstalter, som statens huvudbefolkning samt övervaka, att åtgärdes och förordningar icke vidtoges, varav svenskheten finge lida. Det brukar så lätt hända i världen, att främmande nationaliteter av statens huvudbefolkning behandlas styvmoderligt, och därför är det viktigt att se till, att en folkminoritet åtnjuter alla grundlagsenliga och andra rättigheter. Det där är kanske icke här i Estland för tillfället så särdeles av behovet påkallat, då myndigheterna i allt tyckas vara tillmötesgående mot oss, men vi måste också tänka på framtiden. Folksekreteraren är medlaren mellan sitt folk och regeringen. Han för folkets talan på högsta ort, och det betyder och kommer att betyda mycket för ett folk. Nu då lagarna utarbetas i landet, är det av stor vikt att se till och göra allt vad göras kan, att även våra rättigheter garanteras i desamma. Även här har folksekretariatet en stor uppgift att fylla.

Under tiden har sekretariatet icke varit överksamt. Vi ha länge strävat för att få en svensk skolstyrelse vid Bildningsministeriet till stånd, för vilket ändamål vi tillsammans med våra föreningar utarbetat lagförslag samt ha av Bildningsministern fått löfte om hjälp för planens realiserande, och han hoppas, att vi icke mera alltför länge behöva vänta på vår skolstyrelse.

För att ta reda på våra bildningsbehov och för att kunna bevisa desamma inför

regeringen samlar sekretariatet nödiga statistiska uppgifter. Även andra uppgifter för utredande av våra olika behov samlas, och hoppas vi nu så småningom kunna avsluta dessa arbeten. Genom sekretariatets tillhjälp ha vi kunnat öppna några nya folkskolor samt svensk undervisning i Vichterpal. Lärarebristen har dock varit så stor, att en del skolor icke kunnat öppnas ännu. Före julen ha vi dock kommit i förbindelse med personer från Sverige, som äro villiga att resa hit ut som lärare och två ha redan valts, men det går nog icke nu mer att öppna skolor under detta läsår.

Folkhögskolefrågan har legat folksekretariatet synnerligen varmt om hjärtat. En del förarbeten ha redan gjorts för anskaffande av material samt åtgärder vidtagits för anskaffande av nödiga lokaler och tomo.

Läroboksfrågan har gjort oss mycket huvudbry, då det under nuvarande vacklande förhållanden samt andra orsaker varit omöjligt att trycka svenska böcker här i landet. Men vi lyckades skaffa böcker från Sverige och Finland. Skolvägghäften saknas dock ännu.

Vid allt detta arbete har dock sekretariatet kraftigt biståtts av våra föreningar och isynnerhet av Svenska Lärareförbundet, som mången gång varit initiativtagare till vad som blivit gjort.

Nu i dagarna ämna vi tillsammans med S. O. V. uppta frågan ang. bibliotekens ordnande. Bildningsarbetet utom skolan är också en uppgift för skolstyrelsen.

Folksekreteraren kan dock icke göra allt, vad t. ex. en folkminister skulle kunnat göra, vilken t. o. m. skulle haft rättighet med ministerrådets samtycke utge vissa lagar och förordningar. Men vi ha ändå, såsom det nu ser ut, stora möjligheter att skydda våra kulturintressen, bara vi hade arbetskrafter.

Numera är den nya grundlagen här i landet under utarbetning. I det lagförslag, som i kommissionens första läsning antagits, säges, att folkminoriteterna för sina intressens bibehållande kunna öppna motsvarande ämbetsverk, såvitt sådant icke strider mot statens intressen. Vi hoppas dock, att folksekretariatet skola bibehållas.
Reval, 12 jan. 1920.

N. Blees,
Sv. Folksekreterare.

Varför hotar svenskt språk och svenskt kynne att försvinna i utlandssvenskarnes nästa släktled?

Därför att svenska föräldrar icke bry sig om att i tid vänja sina barn vid det svenska fädernemålet.

De begå därmed ett av de största brott mot sitt folk, sitt språk, sin ras och — sina barn. Och detta blott av lättja eller tanklöshet.

Skall svenska folket världen runt försvinna och svenska språkets framtid, som eljest kunde vara så lysande, förmörkas blott därför att svenska mödrar och fäder underlåta den enklaste av plikter, att vänja sina barn även vid detta språk, som hör samman med deras ras och blod.

Till Kustbons läsare.

Ofta får man se vår Kustbo som omslagspapper eller använd till rökpapper. Det är dålig användning av vår tidning. Varje nummer av vår kära lilla Kustbo borde efter läsningen omsorgsfullt läggas undan i skåp eller låda och bevaras för framtiden. Det är en glädje att efter fylt år genomgå alla numren, läsa de olika bitarna om våra egna svenska bygder, lägga blad till blad och minnas, att varje nummer kostat en stor ansträngning på vår svaga kassa, mycken kärlek till vårt svenska folk och en dryg andel av tro på vår ljusare framtid. Varje nummer är en sten i vår framtidsbyggnad. Därför gör det ont i ett svenskt hjärta se vår Kustbo så illa behandlad, så lite uppskattad. Alltså: spara ihop varje nummer, om möjligt låt inbinda varje årgång i prydligt band! Även en annan sak: i en framtid kommer varje äldre nummer av Kustbon att bli eftersökt, dyrt betalt. Redan nu äro en del nummer redan slutsålda. Om ej för annat, så åtminstone av denna orsak var mycket noga med din Kustbo. Var rädd om vårt „skötebarn“! Bara efter 10 år är varje nummer värt guld.

Farbror Svenske.

Tala blott ditt svenska modernmål, så ofta det är möjligt!

Tala det alltid i din familj! Älskar du själv dina fäders språk, skola även de bland dina familjemedlemmar, som ej till äventyrs kunna det, också så småningom lära sig det.

Tala svenska med dina barn! De ha rätt att få lära sina förfäders språk, och detta språk har rätt till dem. I festligt lag bland landsmän tala aldrig annat språk än svenska! Ingen fest är svensk, om ej det

Vi be de ärade läsarne ha överseende med oss, att detta och föregående nummer av Kustbon något försenats. Det berov på, att tryckeriet för tillfället är överhopat med så mycket annat arbete, att Kustbon därav beklagligt nog får lida.

Redaktionen.

svenska språket ljuder där, offentligt och enskildt.

Kom ihåg, att språket är den härligaste arvdel och att det tillhör alla lika, fattige och rike, lärde och olärde, svenskar hemma och svenskar i förskingringen! Det är det stora gemensamma, som inga hav och inga politiska eller sociala gränser kunna splittra eller förinta, om vi själva vilja vårda och behålla det.

Minns Viktor Rydbergs ord: „Till ariskt blod, det renaste och äldsta, till svensk jag vigdes av en vänlig norna!“

Svenska Estland.

Reval. Söndagen den 11. januari sammanvigdes Löjtnanten Bo Gunnar Bertil Samzelius från Stockholm och fröken Hulda Petronella Blees från Reval. Vigseln förrättades av pastor N. Linderstam i den vackert dekorerade och trevliga Svenska Klubblokalen, varest också bröllopet firades i närvaro av de nygiftas anförvanter och vänner. Löjtnantenbrudgummen själv och en del av hans kamrater-svenska officerare i Estlands frihetskrig uppträdde i sina vackra uniformer. Festen var trevlig och stämningen den bästa.

Nuckö. På S. O. V:s årsmöte d. 2 jan. å prästgården antogs följande budget för 1920:

En julresa till Nuckö.

Med brådskande steg skyndade jag mig på julaftonen till stationen. Alla känna ju vår Revalska station: alltid fullproppad med resande, packbärare och ibland med litet tivelaktiga affärsmän, omringda av den oändligt långa, en orm liknande kö (svans), som med otålighet väntar på biljetter. Även jag slöt mig till den, som den sista förstas, och i sista ögonblicket, ty knappt hann jag taga min biljett, springa ut på perrongen och tränga mig in genom vagnsdörren, så började taget rulla åstad. I vagnen fanns det så gott om passagerare, att en endast med största möda kunde få handen så högt, att en kunde torka svetten från pannan. — Efter fem timmars flämtande och pustande anlände jag — jämte alla andra passagerare trötta och blodröda i ansiktet, till Hapsal. Tänk att snart hemma få återse de sina! Och sedan gå till skolhuset och där se på den lik en betlehemsstjärna glänsande julgranen samt få höra ljuva barnröster sjunga: „Nu så kommer julen!“ Ja, det skulle bli härligt! Vid gott lynne satte jag mig i en forman's släde och efter två timmar såg jag mitt barn-domshem skymta mellan träden. Därhemma blev det en glädje, ett handtryckande och omfamnande, frågor och svar. Efter att ha vilat mig litet gingo vi alla till skolhuset för att se denna härliga syn, som vi alla voro vana vid. Redan långt ifrån sågo skolhusfönstren betänkligt mörka ut och när vi kommo närmare — ja då sågo vi, att det verkligen ej fanns någon julafton i detta

Utgifter:

Bidrag för utg. av almanacka för 1920	Mk.	300:—
Bibliotekens komplettering	”	500:—
Skolan i Reval	”	15000:—
Kansliutgifter	”	200:—
Jullitteratur och tryckalster	”	500:—
Skatter och andra utg. för Ranna	”	110:—
Ränta å föreningens skulder	”	150:—
För olika bildningsföretag	”	1500:—
Till styrelsens forfogande	”	2000:—
Summa	Mk.	20250:—

Denna summa skulle betäckas med följande

Inkomster:

Medlemsavgifter av 200 medlemmar	Mk.	1000:—
Hyra för Ranna	”	100:—
Räntan av Gahnbäckska fonden	”	150:—
Av stadsförvaltningen i Reval för svenska skolan	”	10000:—
Fester och gråvor samt tillskott ur kassabehållningen från 1919	”	9000:—
Summa	Mk.	20250:—

Lokala meddelanden.

Till ny kommandant i Reval har utnämmts kaptenen Oskar Raudvere.

Den nya Dorpatprofessorn A. Bjerre ämnar på nyåret resa över till Dorpat och i medlet av januari tillträda sin akademiska befattning där. Han har fått i uppdrag från Dorpatuniversitetet, att bland skandinaviska rättslärda söka förvärva innehavare till de vid nämnda högskola lediga lärostolarna i civilrätt och romersk rätt och har för detta ändamål inlett skriftliga under-

skolhus i dag, fast det här vid andra lärare alltid hade anordnats julgran för skolbarnen. Jag blev särskilt förbittrad, när jag hörde, att det firades jul i andra skolhus. Hemkommen igen lade jag mig för att sova, och halft slumrande tänkte jag:

„Kan hända, . . . kan hända att i nästa år vårt . . . även vårt skolhus . . .“ — Jag vet ej vad det blev av mina tankar vidare, ty jag somnade . . .

När jag nästa morgon vaknade slog den gamla väggklockan med sin gnisslande stämma fem.

Skyndsamt klädde jag på mig och efter en halvtimme satt jag i släden med alla andra, och nu bar det av till julottan.

Det var ännu alldeles mörkt och allt var dödsstillt. Endast hästensi snön tafsande steg ljödo i takt: tafs-tafst, tafs-tafs. . . Allt var så mörkt och högtidligt . . . En förunderlig känsla smög sig in i hjärtat — en känsla som ej kan beskrivas med ord.

Den högtidliga tystnanden bröts av kappellklockorna, som började ringa. Vi vaknade som ur en dröm. Den förutnämnda känslan var försvunnen. Snart anlände vi till vårt föremål.

Mörka stodo korsen vid de med snö betäckta gravarna — mörkt blev sinnet . . .

Men, o den härligheten, som mötte oss i kapellet! Det var ljust härinne som mitt på dagen av de otaliga ljusen. Och fastän klockan endast var halvsju, var det fullt av folk härinne. Julottan hade inte börjat ännu, så att jag hade tid att bese dessa gamla, med „håpor“ på huvudet „nannar“, och de

handlingar med de juridiska fakulteterna i Kristiania och Köpenhamn. För närvarande lära inga svenska jurister kunna påräknas till dessa professurer.

Ställningen på fronterna.

På fronterna är allt lugnt. Vapenvilan fortfar.

Lettska Överbefälhavens stabsmeddelanden säga att lettska hären trängt framåt samt erövrat stationen Korskovka på Reshitsa — Ostrovs järnväg. Desslikes kringgås och hotas stationen Pytalov. Bolsjevikerna ha dragit sig tillbaka, varvid de lidit svåra förluster.

I Mellersta och Syd-Ryssland har man på många ställen börja kämpa emot bolsjevikerna.

Sverige och Finland.

Brev från Stockholm.

Meddelandet i Kustbon har tyvärr blivit försenat, men det skadar ja icke, att nu efteråt införa det.

Bästa vänner!

Mycket tack för tidningarna! Vi ha just nu kommit in uti en period av köld; ja, man kan nästan säga, att vi ha gräsligt kallt här. Jubileumsnumret av „Reformatorn“ har Ni ju också fått. Då detta brev nu har sin upprinnelse, gästas det estniska folkbildningsarbetet av vår ordensstudieledare hr. Oskar Olsson. Nå, vad tyckte ni om honom? Eller om direktör August Ljunggren. Jag skulle önska om vi genom hr. Olssons bemedling, kunde få goodtemplarorden införd i Estland. Visserligen är ju förbudslagen snart i hamn uti Estland, men vår or-

etter deras eget tycke i vackra söndagskläder klädda gubbar tillika med småflickor och smågossar med passlor på fötterna, alla i vardagslivet så dystra och arbetsamma sågo de i dag glada och frimodiga ut. Snart instämde sängen: „Var hälsad, sköna morgonstund!“ . . . När jag efter en timme steg ut ur kapellet med hundradetals andra lysande ansikten, då förstod jag, att även vårt gamla svenska Nuckö ibland kan bjuda på något riktigt rart och högtidligt.

Svenskar i Estland fordomdags.

Enligt sagan har Sverige haft en konung vid namn Yngvar av ynglingaätten. Han säges ha varit mycket begiven på krigsföretag och låg ständigt ute med sina härskäpp för att skydda kusterna mot vikingar. En sommar kom han till kusten av Estland, gick där i land och plundrade på en ort, som kallades Sten, esterna, som samlat en krigshär i det inre landet, angrepp och besegrade de fåtaliga svenskarna, och konung Yngvar stupade i striden. Över honom uppkastade svenskarna en stor gravhög invid sjöstranden, „där Östersjön för Svea konung havets sång till gamman sjunger.“ Sagan berättar, att detta skedde på Adalssyssel, det mitt emot öarna Ösel och Dagö liggande landet. Yngvars död hämnades sedan av hans son Anund, vilken, sedan han blivit konung i Sverige, med sin flotta seglade till Estland, där han landsteg, härjade vida omkring och vann stort byte.

N. Wapner.

den behövs nog där i alla fall. Var vänlig och ge mig meddelande om adressen till Estländska Nyckterhetsförbundets ordförande Magister Ernits. Jag vore mycket tacksam därför.

Här i Stockholm skall vara ett stort diskussionsmöte mellan Redaktör K. Ekman och Dr Bratt. (Brattsystemets upphovsman) den 16/12. Redaktionen skulle nog vara intresserad utav att åhöra denna debatt. Icke sant? Redaktör Ekman är medlem av Templaorden. Jag sänder nu med ett nummer av „Nordens Broderskap“. Var vänlig och anmäl denna tidning i „Kustbon“, så vore jag mycket tacksam. Ja, så här ser vår tidning ut. Jag anser, att estlännarna böra väckas, dels genom N. A. K. och dels genom I. O. G. T. Nå, vad tänka svenskarna på saken om att bilda en svensk godtemplarloge i Reval. Den saken är väl inte omöjlig. Jag har ju kommit i förbindelse med en ung dam (fru eller fröken) Helmi Drezen (Esperantist), men adressen var otydlig. Men undertecknad skrev enligt ödets fingervisningar: Nu är det ju så, att dessa adresser, som meddelats i brevet, nu meddelats till esperantister uti hela världen.

Alltså, varje får ett esperantokort. Då bör mottagaren naturligtvis svara! Icke sant? Årsavgiften jämte allt annat till N. A. K. är 6 svenska kronor. Välkomna alla nu till N. A. K. vid årskiftet! Jag medsänder några cirenlar. Jag har skrivit till alla svenskarna, nämnda i brevet. Jag hoppas att de svara!

Agitera!

Eder

L. L. L—n.

P. S. Logen sänder mig sitt varmaste deltagande med anledning av den olycka, som drabbat vår kamrat Kristian Nyman, Klottorp. D. S.

Redaktionens anmärkning: Magister Ernits adress är: Grosse Tatarenstrasse 21, 4, Reval.

Nordens broderskap

kallas ett ungdomsblad i Norden, som utkommer en gång i månaden och redigeras av Eigil Sölve, Odense, Danmark. Tidningen behandlar: fredsfrågan, nykterhetsfrågan, ungdomsfrågan, esperanto, teosofien o. s. v.

Årsavgiften är 6 kr. För denna summa erhålla medlemmar av „N. A. K.“ (Nordisk Avholdsfolks Korrespondenceförbund) korrespondenslistor och avannämnda instressanta tidning.

Intresserade behagade vända sig till Ludvig L. Landin, Tegnér-gatan 47 III, Stockholm, som mottager årsavgiften 6 kr. i gamla estländska frimärken, olika upplagor och olika valörer, motsvarande detta belopp, och lämnar närmare upplysningar.

Utlandet.

Kölden i Tyskland.

Det har under dessa dagar varit synnerligen kallt i Tyskland. Floderna ha igenfrusit så att koltransporten förhindrats. Fabriker, bl. a. även Siemens med sina 35.000 arbetare, stå i stora städer, såsom Berlin, fruktar man på grund av den dåliga transporten hungersnöd.

Enligt meddelanden upptar England regelbundna diplomatiska förbindelser med Tyskland.

Världens hufvudstad — London eller Newyork?

Newyork gör efter kriget anspråk på att vara världens hufvudstad.

Invånarna i Newyork räknas detta år till öfver 6 mill. mot mer än 7 mill. i London. Men Newyork växer våldsamt. I början af detta århundrade var London ännu två gånger så stort som Newyork. År 1932 anses båda städerna hava vardera 8 millioner.

Newyork är den mest penningstarka staden. Hela världens sparpennningar strömmade under kriget till Newyork, och staden är nu medelpunkten för alla internationella lån. Men om Newyork har penningarna, har London kontrollen öfver de bäst utbildade bankväsen och det egentliga finansmaskineriet.

Newyorks hamn är genom sin naturliga anläggning öfverlägsen Londons. Det är den rymligaste och säkraste hamn i världen, och den förfogar öfver mer än 1,000 kilometer, hvilka kunna användas för dockor och kajer. Men förhållandena i Newyorks hamn äro kaotiska. Trafiken i Londons hamn är mycket bättre reglerad, och dessutom besitter London ett ofantligt företräde framför Newyork i sitt förträffligt organiserade lagersystem.

Till Redaktionen insända brev.

Till oss insändes och anhålles om plats för följande:

S. O. V:s tioårsmöte å Nuckö prästgård gjorde nog på alla ärliga svenskar ett pinsamt intryck med anledning av att församlingens själasörjare ej behagade hedra mötet med sin närvaro. Är det redan lite svärbegripligt, att kyrkoherden ej brytt sig om att lära sina församlingsbors språk, så verkar det mycket mer uppseendeväckande, att denne vill taga så pass avstånd från svenskheten genom att lysa med sin frånvaro på en så betydande svenskhetens märkesdag. Anmärkas bör, att just en tyskfödd Nucköpräst gjort början med S. O. V. på Nuckö prästgård. Hava möjligen dessa rätt, som påstå, att Nuckö nya själasörjare skall lyssna till röster, som uppmana, att ej lära svenska, emedan alla församlingsbor skulle förstå estniska? I alla fall har kyrkoherdens senaste tillvägagående ej bidragit till att skingra dessa rykten. Observator.

Öppen fråga till Svenska Folksekretariatet.

Vad har sekretariatet gjort eller vad ämnas göra för svenskhetens bästa? Vilka äro utsikterna för vår kulturella autonomis verkligande? Och huru ställa sig myndigheterna, särskilt nya regeringen, mot våra strävanden? Kustbon borde vara vårt enda svenska ämbetsverks språkrör, hålla svenska allmänheten i kändedom om dess göranden och låtanden av allmänt intresse.

Joel Nyman.

Redaktionens anmärkning: Vi hänvisa till svaret i dagens ledande artikel och få tillägga, att nya regeringen ställer sig mycket vänlig mot våra strävanden. Ministerpretidenten J. Tönnesson har i sin deklaration förklarat folkminoriteterna kulturell autonomi.

Brevlåda.

Ida Klippberg, Lena Viberg, Paj. Vi tacka för julkhälsningen, men er bit „En julkhälsning från två levnadsglada jäntor“ går ändå icke att införa i Kustbon. Skriv hellre nyheter från Rickholtz: om verksamheten, om allt som händer, fester, bröllop, olycksfall, dödsfall m. m. Alltid händer det ju något. Så få övriga svenskar veta, hur ni har det därborta. Redaktionen.

För att vi skola kunna trycka adresser, be vi alla våra läsare genom ombudsmännen nu genast förnya prenumerationen för 1920.

Ombudsmännen torde skyndsamt insända listor på alla läsare i byn med angivande av på huru många månader tidningen beställes samt med tydliga adresser.

Redaktionen.

Varen Svenske!

Unga släkte, du som träder stolt en dag för framtids dörr, minns i sol och minns i skugga ödets valspråk ifrån förr.

Gamla konung Gösta sade:

„Varen Svenske!“ Dessa ord innefatta tro och kärlek till den karga svenska jord.

„Varen Svenske!“ hör det klinga liksom rassel utav svärd, när i blod och mörka bergsmän gäva friheten sin gård!

„Varen Svenske!“ Som en lösen dånar det en aftonstund, när den nuga Karl den elfte intog höjderna vid Lund.

Vid Svensksund, när Finska viken färgades som vallmo röd, genom dundret från kanonen „Varen Svenske!“ trotsigt ljud.

Jämt när landet var i fara, när det krävde skydd och huld, kunde konung Göstas valspråk icke vägas upp med guld.

Det betydde stål i äggen, det betydde mod i barm, offer för en älskad moder, som var stolt, som hon var varm.

Länge kunde konung Gösta vilat i sin sarkofog, men hans gamla lösen lever manande ännu i dag.

„Varen Svenske!“ Verkligheten bärande förförisk dräkt får ej yppa in i blodet på vår unga svenska släkt.

Fosterlandet nu ej kräver sina söners liv och blod, men det kräver liksom fordom plikttrohet och mannamod, Fädrens allvar, fädrens kärlek lyse oss på vägen fram, att ej blå och gula fanan höjas någonsin på skam.

Agrarlagen.

(Fortsätn. från nr. 1.)

§ 16. Jorden lämnas till sådana, som ensamma eller tillsammans med andra odla den oavsett de leva endast på jordbruk eller buka jorden som biförtjänst.

§ 17. För ärftlig användning lämnas jord blott till sådana, som leva endast på jordbruk till storlek, som motsvarar en familjs med två hästar arbetsnorm, varvid hänsyn även tages till jordens bördighet, belägenhet och andra ortsförhållanden.

§ 18. Till dem, som använda jorden såsom biförtjänst eller trä- och köksträdgårdsland, lämnas jord för ärftlig användning i mån av behov, men icke över den i § 17 bestämda normen.

§ 19. I närheten av städer och köpingar lämnas en erforderlig del av jorden för städernas, köpingarnas och dess befolknings behov.

§ 20. Den ordning, efter vilken jord bör erhållas, fastslås av krestyrelsen på förslag av kommunalrådet.

§ 21. De första, som erhålla jord, äro: 1) medborgare, som i Estlands frihetskrig vid fronten ådagalagt en särskild tapperhet; 2) krigare, som under striderna i frihetskriget blivit sårade; 3) familjer till stupade krigare i frihetskriget; krigare, som i frihetskriget deltagit i verksamheten mot fienden, varvid hänsyn togs till verksamhetens tidslängd.

§ 22. Vid erhållande av förstatligad jord, som hittills varit utarrenderad till småbruk, ha dessa hemmans arrendatorer företräde, men därvid kan staten ånyo företaga jordmätningar (enligt §§ 17 och 18).

§ 23. Exproprierade herrgårdsskogar bli inte fördelade, utan förbli statens egendom.

§ 24. Mindre bemedlade jordbrukare lämna staten hjälp för byggnad, anskaffande av inventarier och jordförbättring i form av ån på avbetalning under längre tid. Mera vidsträckt och grundliga förbättringar vidtagas på statens eller självstyrelsernas bekostnad och åtgärder.

§ 25. Inventarier avyttras genom köp till småbrukare till privat egendom.

V.

Naturrikedomar i jordens inre.

§ 26. Alla i jordens inre varande naturrikedomar inom staten Estlands gränser förklaras såsom statens egendom. Angående

ende förvaltningen och utnyttjandet av i jordens inre varande rikedomar utges en särskild lag.

VI.

Agrarbank.

§ 27. För alla penningoperationer, som stå i samband med jordförbättringar och odling, grundas en agrarbank.

VII.

Lagens praktiska genomförande.

§ 28. Denna lags praktiska genomförande jämte rättigheten att utgiva ordnande bestämmelser anförtros åt den republikanska regeringen.

Konstituantens ordförande: A. Rei.
Sekreterarens biträde: H. Raudsepp.

„Allsvensk Samling“

som med år 1920 börjat sin sjunde årgång, utkommer den första och femtonde i varje månad. Redaktionen vägar härmed påminna alla det allsvenska arbetets vänner om plikten att sprida tidningen i så vida lager som möjligt både i Sverige och bland utlandssvenskarne.

För prenumeration på „Allsvensk Samling“ gälla följande bestämmelser:

1) För alla Riksföreningens medlemmar, såväl inrikes som utrikes, betraktas årsavgiften jämväl som prenumerationavgift, och erhålla de alltså tidningen gratis och franko,

2) Svenskar i utlandet, som icke äro medlemmar av Riksföreningen, erhålla tidningen gratis, men få betala porto och expeditionskostnader med 1 kr. 50 öre per år, som i förskott insändas till tidningens expedition.

3) Vid pestprenumeration inom Svarige kostar tidningen 1 kr. 50 öre per år.

Det är ytterst önskligt, att „hemmasvenskar“, som hava anhöriga eller bakanta i främmande land, låta expediera „Allsvensk Samling“ till någon af dessa. Man behöver blott insända den ofvannämnda afgiften till „Exp. af Allsvensk Samling, Göteborg 3“, samt på postanvisningskupongen uppgifva den persons adress, hvilken man önskar ihågkomma med hvarje nummer af „Allsvensk Samling“ under löpande året eller under ett år från dags dato.

Exemplar af flertalet nummer finnas ännu tillgängliga.

Redaktionens och expeditionens adress är endast Göteborg 3.

VIGDA

Löjtnant

BO GUNNAR BERTIL SAMZELIUS

och

HULDA PETRONELLA, född BLEES

Stockholm

Reval

Andligt möte

hålls Söndagen d. 18 jan. kl. 5 å Sjömanshemmet Sjöpromenaden (Merepuiestee) 7.

Svenska församlingens i Reval o

kyrkorad

sammanträder fredagen den 16 januari, kl. 7 e. m., i svenska skolan, Riddaregatan 3, Reval.

Ledamöterna uppmanas alla infinna sig på den bestämda tiden.

Å rådets vägnar H. Pöhl.

Svenska Odlingens Vänners styrelsemedlemmar i Reval kallas härmed till

styrelsesammanträde

fredagen den 16 jan., kl. 8 e. m., i svenska skolan, Riddaregatan 3, Reval.

H. Pöhl
ordförande.

ANNONSERA

i Kustbon, om du vill ge något tillkänna för släktingar, vänner och bekanta eller också vill meddela allmänheten något. Det är det enklaste och billigaste sättet, att få en sak bekantgjord.

Våra bygdebor äro icke vana att annonsera i tidningar, men om de skulle veta, huru kärt det är för bortavarande vänner och bekanta, ja för alla svenskar, att höra, att t. ex. den och den har förlovat sig, den firar bröllop då och då; ens äktenskap har välsignats med en son eller en dotter, ett dödsfall eller annan olycka har inträffat; en vill köpa eller sälja något, en annan har förlorat något m. m., m. m., — alltid har man ju något, som man vill meddela andra, — så skulle ingen uraktlåta att

==== annonsera i Kustbon. ====

Priset för en annons i Kustbon är obetydligt, endast 30 penni pr milimeter enkel annonsspalt. Nedanstående meddelande t. ex. har vanlig enkel bredd och höjden är 20 milimeter, varför det kostar 6 mark.

Vårt bröllop

firas söndagen den (datum) i (ort och ställe). Namn, namn.

Hälften bredare är hälften dyrare. Skall den stå två gånger, blir den också hälften dyrare. Allt beroende på storlek och huru många gånger annonsen skall stå. Av ovanstående mönster kan var och en ungefär räkna ut, huru stor och dyr annonsen skall bli.

Sänd innehållet och pengarna till

Kustbons Redaktion,
Riddaregatan 3, Reval.

Undertecknad önskar gärna köpa några exemplar av

Kalender för 1903 o. Kalender för 1904.

Betalar vilket pris som helst. Den som kan skaffa dessa årgångar av kalendern, bedes insända dem med prisuppgift till

N. BLEES,
Kustbons expedition,
Riddaregat. 3, Reval.

GUDSTJÄNST

i svenska St. Mikaelsskyrkan, Riddaregatan 9, hålles varje söndag kl. 1/2 11 f. m.

„S. O. V.“s bibliotek,

Riddaregatan 3, hålles öppet
måndagar och onsdagar från
:: kl. 6—8 e. m. ::

Estlandssvenskarnas KALENDER för 1920

fås å „Kustbons“ expedition,
Riddareg. 3, Reval.
Pris Mk. 2, till Sverige Kr. 0.50,
Finland Fmk. 1.

Ett mindre antal äldre årgångar är ännu att tillgå.